

Nordland
FYLKESKOMMUNE

**Arkiv i
Nordland**

Bytte av elektronisk pleie- og omsorgssystem

Veileder for kommunene i Nordland

Bytte av elektronisk pleie- og omsorgssystem

Innledning

Mange av kommunene i Nordland er i ferd med å avslutte sine nåværende fagsystem i helse- og omsorgssektoren, for eksempel Geric, Cosdoc eller Profil.

Arkiv i Nordland opplever at flere kommuner ønsker veiledning i en slik prosess, og vi har derfor utarbeidet dette informasjonsskrivet. Formålet er å gi veiledning i hvordan avslutning og deponering av elektroniske pleie- og omsorgssystemer skal håndteres.

Hva er spesielt med PLO-systemene?

Kommunene bruker ulike elektroniske pleie- og omsorgssystem (heretter omtalt som PLO-system). Felles for PLO-systemene er at de består av to deler:

- Pasientjournal: Dokumentasjon av helsehjelp knyttet til pleie- og omsorgstjenester.
- Saksbehandlingsdel: Dokumentasjon og korrespondanse som oppstår i behandlingen av saker relatert til pleie- og omsorgstjenester.

Hva sier lovverket?

I forskrift om pasientjournal §12 står det at pasientjournaler *skal* føres elektronisk. Denne bestemmelsen trådte i kraft i 2019. Pasientjournaldelen i PLO-systemet skal driftes og ivaretas etter lov om pasientjournal m/forskrift.

Etter arkivforskriften §§14 og 15 har offentlige organ journalføringsplikt for saksdokument som er mottatt eller blitt sendt ut fra virksomheten, og som er gjenstand for saksbehandling eller har verdi som dokumentasjon.

Tidligere arkivforskrift stilte krav til at journalføringspliktige saksdokument som arkiveres elektronisk, skulle arkiveres i et system som fulgte kravene i Noark.

Krav om at saks- og arkivsystem må følge Noark-standarden er falt bort etter inntreden av ny arkivlov 01.01.2026. Det betyr at kommunen kan benytte et system som ikke er Noark-godkjent. Det er heller ikke krav til Noark-uttrekk når det avsluttes. Her kan det nå tas et SIARD-uttrekk av hele journalbasen (pasientjournaldelen og saksbehandlingsdelen) samlet.

Imidlertid er krav til journalføring ikke falt bort, og kommunen må følge kravene til metadata etter arkivloven med forskrift.

Dersom det fagsystemet kommunen velger ikke kan produsere en løpende journal for saksbehandlingsdelen, kan krav til journalføring ivaretas gjennom integrasjon med en frittstående arkivkjerne eller et sak- og arkivsystem. Senere uttrekk kan likevel tas som et samlet tabelluttrekk (f.eks. SIARD).

Ikke nødvendig å søke om dispensasjon fra kravet om å følge Noark

Tidligere måtte det søkes Nasjonalarkivet (tidligere Arkivverket) om dispensasjon dersom det ikke var en Noark-godkjent integrasjon mellom PLO-systemet og sak- og arkivsystemet eller at saksdokumentene var overført til en egen Noark-kjerne, evt. tatt ut på papir.

Noen kommuner har allerede søkt om dispensasjon fra kravet om å følge Noark, og flere kommuner har startet på sin dispensasjonssøknad. Ettersom kravet til Noark faller bort, er det ikke lenger nødvendig å søke om dispensasjon for dette. Siard-uttrekk er egnet for databasebevaring, men nytt regelverk åpner også for at det kan benyttes andre format og metoder for langtidsbevaring fra slike systemer.

Avslutte tidligere system

Arkiv i Nordland ønsker å gi kommunene veiledning om forholdene rundt uttrekk. Vi anbefaler at kommunen tar kontakt med Arkiv i Nordland i god tid før et system skal avsluttes.

- Ta kontakt med IT-arkivar ved Arkiv i Nordland, Kai-Simon Olsen (kaiols@nfk.no)
- Vurdere om kommunen skal få utarbeidet en innsynsløsning for innsyn i tidligere dokumenter til erstatning for bevaring og vedlikehold av den gamle basen. Arkiv i Nordland kan tilby en slik innsynsløsning etter forespørsel.
- Det må fastsettes en dato for overgangen til nytt system. All registrering i det gamle systemet avsluttes samtidig. Unntaket her er rydding i basen og klargjøring for uttrekk. Dette utføres av arkiv- og IT-personale.
- Kommunen inngår deretter en avtale, enten med Arkiv i Nordland eller leverandør, om uttrekk av basen. Det tas et samlet uttrekk av hele basen, både pasientjournaldelen og saksbehandlingsdelen. (Dersom saksbehandlingsdelen er integrert med kommunens sak- og arkivsystem, vil det også tas et uttrekk her når sak- og arkivsystemet periodiseres.)
- Det tas et SIARD-uttrekk eller annet egnet uttrekk. Et SIARD-uttrekk er et samlet "bilde" av innholdet i journalbasen på det tidspunktet systemet avsluttes. Arkiv i Nordland kan tilby en innsynsløsning til uttrekket.
- Flere PLO-system inneholder krypterte dokumenter. Det er viktig at kommunen har dialog med Arkiv i Nordland om akkurat dette, da de forskjellige systemene må håndteres ulikt.
- Arkiv i Nordland kan foreta uttrekk av PLO-system. Vi vil også kunne konvertere dokumenter til godkjent format (nå PDF/A).
- Dersom det er leverandør som foretar uttrekket, oversendes det til Arkiv i Nordland for godkjenning og videresending til Nasjonalarkivet for langtidslagring. Uttrekket må leveres i godkjent format. Dette vil si at uttrekket ikke skal inneholde krypterte dokumenter og at alle dokumenter skal være i godkjente arkivformater.

- Evt. papirarkiv bør avleveres samtidig med uttrekket. Egen avtale med depot inngås.
- Dokumentere avslutting av system og avlevering av uttrekk i dokumentasjonsplanen.

Overgang til nytt PLO-system

- Planlegge overgang til nytt system og konfigurere dette for egen organisasjon. Dette må inkludere hvordan saksbehandlerdelen i det nye systemet skal håndteres. Her må leverandøren bekrefte at det kan tas ut en egen løpende journal fra saksdelen av PLO-systemet. I motsatt fall må det settes opp en integrasjon av denne delen mot frittstående arkivkerne eller sak- og arkivsystemet. Leverandørene må kunne bistå kommunen her. Noen system benytter KS Fiks Arkiv som grensesnitt for kommunikasjon mellom systemene.
- Kommunen må utarbeide rutiner for systemansvar, registrering, vedlikehold etc. for det nye systemet.
- Opplysninger om og beskrivelse av det nye systemet dokumenteres i dokumentasjonsplanen, jf. arkivforskriften §§ 5 og 6.